

Kulturtanken – Den kulturelle skolesekken
Norge
Postboks 4261 Nydalen
0401 OSLO

Deres ref

Vår ref
20/1473-24

Dato
26. august 2021

Oppfølging av tiltak i barne- og ungdomskulturmeldingen

Vi viser til Kulturdepartementets tildelingsbrev av 21. januar 2021, supplerende tildelingsbrev av 15. april og brev av 21. mai om tilskudd av spillemidler til kulturformål 2021.

Regjeringen har for første gang lagt frem en melding til Stortinget som presenterer barne- og ungdomskulturfeltet som et samlet politisk satsingsområde på nasjonalt nivå. Stortinget har sluttet seg til målsettingene om at alle barn og unge skal ha et kunst- og kulturtilbud av høy kvalitet, at de skal oppleve kunst og kultur som er laget for dem, som involverer dem, og som de kan delta i, og at barn og unge skal få tilgang til de arenaene de trenger for å utvikle skaperglede, engasjement og utforskertrang, jf. Innst. 622 S (2020–2021) og Meld. St. 18 (2020–2021) *Oppleve, skape, dele. Kunst og kultur for, med og av barn og unge*. Kulturtanken skal bidra til å bygge opp under disse overordnede målsettingene.

Den kulturelle skolesekken (DKS) er hovedsaklig omtalt i kapittel 12 i Meld. St. 18 (2020–2021) *Oppleve, skape, dele – Kunst og kultur for, med og av barn og unge*. Stortinget har sluttet seg til de nasjonale målene for DKS med en tydeliggjøring av at ett av målene med DKS fortsatt skal være å medvirke til at elever får et profesjonelt kunst- og kulturtilbud, jf. vedtak av 8. juni 2021 i sak 29.

Den kulturelle skolesekken skal på denne bakgrunn fortsatt være en nasjonal ordning som skal formidle profesjonell kunst og kultur av høy kvalitet til barn og unge, og skal:

- være et gratis tilbud for alle barn og unge i grunnskolen og videregående skole og skal tilbys jevnlig
- sikre at barn og unge får et likeverdig og profesjonelt kunst- og kulturtilbud av høy kvalitet, uavhengig av hvor de bor, slik at de kan gjøre seg kjent med og utvikle forståelse for et variert spekter av kulturuttrykk

- bidra til barn og unges dannning og utdanning, slik dette er formulert i overordnet del og læreplaner i fag
- formidle et kulturtilbud som blir opplevd som relevant, og som representerer et kulturelt mangfold av tilbud og utøvere
- være et samarbeid mellom kultursektoren og utdanningssektoren på alle nivå for å sikre god planlegging, forankring og tilrettelegging
- bidra til å styrke norsk språk, de samiske språkene, de nasjonale minoritetsspråkene og norsk tegnspråk som grunnleggende kulturbærere
- bidra til å formidle kunst- og kulturtilbud til barnehagebarn

Kulturtanken skal forvalte de statlige midlene til DKS og være et nasjonalt koordinerende organ for oppfølging av de nasjonale målene. I tråd med dette har Kulturtanken hovedansvaret for oppfølging av følgende regjeringen vil- punkter i kapittel 12 (ikke prioritert rekkefølge):

- at Den kulturelle skolesekken skal være en nasjonal ordning der de som jobber med kultur og opplæring i staten, fylkeskommunen og kommunen, samarbeider for å sikre at barn og unge får oppleve, gjøre seg kjent med og utvikle forståelse for kunst og kultur i tråd med de nye nasjonale målene for ordningen
- at de statlige midlene til DKS skal bidra til å sikre at alle barn og unge får oppleve og gjøre seg kjent med profesjonelle kunstnere og utøvere, uavhengig av hvor de bor i landet, og uavhengig av tilgangen på kunst- og kulturtilbud der de bor
- videreutvikle DKS-portalen som et felles fagsystem for alle som jobber med administrasjon av DKS og legge til rette for helhetlige prosesser der opplysninger om ordningen samles på ett sted.
- at Den kulturelle skolesekken skal være et gratis kunst- og kulturtilbud med høy kvalitet som tilbys jevnlig til alle barn og unge i grunnskolen og videregående skole
- åpne opp for at fylkeskommuner og kommuner gjør lokale og regionale prioriteringer når det gjelder kunst- og kulturuttrykk som er del av ordningen.
- stille som forutsetning for statlige midler at fylkeskommunene og kommunene har et system for utvelgelse av innholdet i ordningen der de er åpne om hvilke mål og hensyn som legges til grunn
- at Norsk Filminstitutt og Kulturtanken skal samarbeide om å styrke filmtilbudet i DKS.
- at Kulturtanken skal bidra i arbeidet med nasjonale visningsarenaer og i samarbeid med fylkeskommunene legge til rette for utvikling av nye produksjoner til DKS på regionalt nivå
- at Kulturtanken skal videreføre arbeidet med DKS-portalen og la elevene være mer med i vurdering, evaluering og utvikling av tilbudet
- at Den kulturelle skolesekken skal formidle et mangfoldig og variert kulturtilbud som er relevant og representativt for mangfoldet av elever i skolen
- styrke kunnskapen om mangfoldet i tilbudet som elevene møter, både med tanke på innholdet, utøverne og kulturarbeiderne i ordningen
- at medvirkningen til barn og unge skal vektlegges i alle deler av DKS-ordningen
- at utøverne og kulturformidlerne som har oppdrag i tilknytning til DKS, gjør avveininger slik at de treffer målgruppa best mulig

- stimulere til et større tilfang av samiske produksjoner, nasjonale minoritetsproduksjoner og produksjoner med nynorsk som målform
- samle gode erfaringer og eksempel på arbeidet med kulturelt mangfold og sørge for at disse er lett tilgjengelige for ulike aktører som påvirker innholdet i ordningen
- styrke kunnskapen om hva slags betydning DKS har for barn og unge med ulik bakgrunn
- at Den kulturelle skolesekken skal være et samarbeid mellom kultursektoren og utdanningssektoren på alle nivå for å sikre god planlegging, forankring og tilrettelegging
- at kunst- og kulturformidlingen i DKS må utformes slik at den oppleves relevant for barn og unge og kan bli satt i sammenheng med skolens aktiviteter
- sikre at representanter fra både kultursektoren og utdanningssektoren regelmessig og systematisk blir involvert i arbeidet med å oppnå de nasjonale målene med DKS-ordningen
- i dialog med KS etablere en permanent samarbeidsstruktur med representanter fra både kultur og skole på de ulike forvaltningsnivåene
- styrke samarbeidet med universitets- og høgskolesektoren om forskning og utviklingsarbeid i ulike fagmiljøer og vurdere å etablere en permanent struktur med deltakere fra kunstutdanningene og lærerutdanningene
- stille krav til fylkeskommunene om å involvere både kultur- og skolesektoren på de ulike forvaltningsnivåene i den videre fordelingen av de statlige midlene til DKS-ordningen
- utarbeide en veileder med gode eksempler og råd fra kommuner og fylkeskommuner i arbeidet for å sikre og ivareta samarbeid og samhandling.
- at Den kulturelle skolesekken inkluderer barnehagen i tilbudet og bidrar til å formidle kunst- og kulturtilbud til barnehagebarn
- videreføre direktekomuneordningen som en søknadsbasert ordning med kriterier fastsatt av Kulturdepartementet og Kunnskapsdepartementet i fellesskap
- stille krav til kommuner som ønsker å ta et selvstendig ansvar for DKS-tilbudet til barn og unge i grunnskolen (direktekommuner), om at de må forplikte seg til å følge opp de nasjonale målene med DKS-ordningen og delta i samarbeidet på regionalt og nasjonalt nivå.

Kulturtanken skal med dette bidra til å gjøre Den kulturelle skolesekken til en enda bedre ordning for barn og unge, for kunst- og kulturaktørene og for alle som jobber med DKS i fylkeskommunene og kommunene. Det skal være en prioritert oppgave å bidra til samarbeid mellom kultursektoren og skolesektoren.

Kulturtanken skal i tillegg til Den kulturelle skolesekken bidra til oppfølging av enkelte andre tiltak i Meld. St. 18 (2020-2021). Nedenfor følger en oppstilling av regjeringen vil- punkter der Kulturtanken har hovedansvaret for videre oppfølging:

- igangsette et pilotprosjekt for å integrere barne- og ungdomskultur i kommunal planlegging

- igangsette en innovasjonsprosess for å identifisere behov og utvikle digitale satsinger på barne- og ungdomskulturfeltet
- legge til rette for samarbeid med og medvirkning fra barn og unge som representerer det frivillige kulturliv, og at samarbeid mellom kulturskolen, UKM, fritidsklubbene og bibliotekene koordineres
- videreføre tilskuddsordningen Inkludering i kulturliv slik at barn og unge som ikke deltar i fritidsaktiviteter, får mulighet til å delta jevnlig i organiserte kulturaktiviteter sammen med jevnaldrende
- legge til rette for samarbeid og samhandling mellom ulike aktører som arbeider med kunst- og kultur for barnehagebarn
- videreføre Kulturtankens arbeid med å forankre DKS i kunstutdanningene

I tillegg er det noen regjeringen vil- punkter som følges opp av departementet der Kulturtanken vil bli involvert. Dette gjelder bl.a. følgende:

- bedre informasjonen til fylkeskommuner og kommuner om forpliktelser og forventninger til kommunal planlegging på kulturfeltet, i tillegg til å formidle eksempler på gode lokale planprosesser og samarbeidsmodeller
- styrke arbeidet med økt mangfold i barne- og ungdomskulturen
- legge til rette for tett samarbeid mellom kommuner og lokale foreninger og lag, og bidra til å sikre at tilbudet til barn og unge er godt koordinert og samordnet for å nå ut med informasjon til barn og unge
- sikre at det utvikles gode og relevante produksjoner og formidlingsarenaer for barn og unge, og at barn og unges medvirkning prioriteres
- gi Kulturrådet, Kulturtanken og Norsk Filminstitutt i oppdrag å samarbeide tettere om innsatsen for målgruppen barn og unge
- legge til rette for at hele kulturlivet, både kunstnere, institusjoner, etater og virksomheter prioriterer medvirkning fra barn og unge i sitt arbeid
- etablere en arena for erfaringsutveksling mellom institusjonene og virksomhetene på Kulturdepartementets budsjett
- stimulere til mer litteraturformidling i Den kulturelle skolesekken gjennom Kulturtankens arbeid
- vurdere å gi utvalgte museum et utvidet mandat til å hjelpe med kompetanseheving og veidning til relevante aktører innenfor DKS
- styrke arbeidet med filmformidling i skolen gjennom Kulturtanken og NFI sitt arbeid

Vi vil også gjøre oppmerksomme på følgende regjeringen vil- punkter der det kan bli aktuelt å involvere Kulturtanken og/eller hvor det er aktuelle berøringspunkter:

- styrke kunnskapen om deltakelsen i og bruken av det frivillige kulturliv blant barn og unge
- legge til rette for gode møteplasser i nærmiljøet der både frivillige organisasjoner, private aktører og kommunale virksomheter kan tilby kunst- og kulturaktiviteter for, med og av barn og unge
- sørge for at kunnskap om kjønn og likestilling i barn og unges fritid samles, systematiseres og gjøres tilgjengelig

- styrke kunnskapen om barn og unge, digitalisering og kunst og kultur
- at institusjoner og organisasjoner som får tilskudd fra staten til å produsere, tilgjengeliggjøre og formidle kunst og kulturuttrykk skal arbeide aktivt for å fremme alle de offisielle språkene, inkl. samisk
- sikre at det skapes et mangfold av musikkproduksjoner rettet mot barn og unge
- utrede muligheter for ordninger som stimulerer til økt kompetanse om programmering og arrangering for den unge publikumsgruppen
- sikre utvikling av relevant og representativ scenekunst for barn og unge gjennom gode støtteordninger for produksjon og formidling
- sikre utvikling av kunstproduksjoner og formidlingsarenaer rettet mot barn og unge
- sikre at barn og unge får møte kunst i blant annet museer, kunsthaller, KORO og digitale arenaer
- sikre at kulturarv blir videreført til barn og unge

Kulturdepartementet vil, i samarbeid med Kunnskapsdepartementet, følge opp de skisserte tiltakene fra barne- og ungdomskulturmeldingen i etatsstyringen. Vi ber på denne bakgrunn om at det lages en systematisk oversikt over videre fremdrift og prioriteringer for de tiltakene som Kulturtanken har hovedansvaret for. Denne oversikten bør foreligge senest to uker før etatsstyringsmøte i november og oversendes sammen med forslag til styringsparametere og resultatkrav, jf. tildelingsbrev av 21. januar vedlegg 3 Styringskalender 2021 for Kulturtanken.

Kulturdepartementet og Kunnskapsdepartementet vil i fellesskap fastsette et mandat for Kulturtankens arbeid med Den kulturelle skolesekken. Mandatet vil ta utgangspunkt i omtalen i meldingen og mottatt innspill fra Kulturtanken som er forankret med fylkeskommunene. Det tas sikte på at mandatet skal være et vedlegg til tildelingsbrevet for 2022.

Med hilsen

Lars Audun Granly (e.f.)
ekspedisjonssjef

Håvard Bjerke
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi: Kunnskapsdepartementet